Ն՝ 395 — 1878 ԹՐԸՇԻՆԻ ԷՎՎԷԼ 27 ՇԱԲԱԹ — ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ
Պէր սէնէլիք . . . 320 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ
Պէր սէնէլիք . . . 400 ղ.
Ալթը այլըգ . . . 210 »
Իւչ այլըգ . . . 110 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
Բօսֆոր իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսֆոր իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճակ տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՐԻՍ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6 »
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիլէ
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթի վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթին պէհէր սրրասը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիլէ

Մէվատան նաֆիսայա տայիր մուսաատատամի մէճճանէն դատրլը օրթնաճաղը կիպի, տերճ օրնէճմանէ էվրագ, սահիպլէրէ իատէ օլունմամաղ։

1 ղրուշլուգ գայիմէ վէ 20 բարա բուլ

Խարէխանէյի վէ մաթպասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճամատէսինէ էսկի Պապը Զապթիյէ օսգաղը քէօշէսինէ նումէրօ 8 մէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը խարէ վէ թարրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիւրի ղա էֆէնտի Տիգրան Ֆիլէյէկեանա միւրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքաթիպլին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 27 ԹՐԸՇԻՆԻ ԷՎՎԷԼ

ՀԱԼԸ ՀԱՅԸԸՐ

Յունքի թէլէկրաֆլարտա բօլթիգայա տայիր մուհիմ պիր հավատիս եօղ տուր վէ օլմաղ ըսը տա։ Պիւթիւն տէվլէթլէրին միւրատը, Պէրլին ահանամէսինին իճրասը օլուպ, պունուն տա էն մուհիմ ֆիգրասը շիմտի շարգի Ռումէլի վէ Պուլկարիսթան իմարէթի թէշքիլաթընա մէմուր օլան իքի գօմիսիօն էլինտէ օլտուղունտան, վէ պունլար իսէ հէնուզ իշէ պաշլատըգլարընտան, ճիւմլէ աղլար պիլ իմթիհան պու թէշքիլաթը պաշա չըգարապիլէճէքլէր մի, չըգարամայաճաղլար մը, պուրասը նամալում օլտուղունտան, բօլթիգատա պիթթապի ինթիզար տա պուլունուր, վէ ինթիզար հալինտէ տէ Պիղէ տայիր պիր բօլթիգա հավատիսի օլամաղ։

Էվրօբա տէվլէթլէրինին հագլարը վար սըգը սըգրյա Պէրլին ահանամէսինին իճրասընը իսթէմէյէ, վէ պու տա պիր չօղ սեպպէրէ մէպնի։ Պէրիսի շու քի, 1856 բարիս ահանամէսինի իմզալայը, իճրասընը արամատըգլարընտան պու Պէրլին ահանամէսինէ միւհթաճ օլունտա. պունու տա արամատըգլարը կիպի, եարընն պիր պաշդա ահանամէյէ տաճա գէթաճ օլունուր, վէ իշ ահանամէյէ կէլինճէյէտէք, նէ գանլարա, նէ խաարաթա, նէ թէլէֆաթա միւհթաճ օլունուր, օրալարը տա թարիֆէ հաճէթ տէյիլ տիր։

Վագտա պու ահանամէ իճրա օլունապիլիր մի. պու պիր մէսէլէ տիր. ֆագաթ եէտի էն պէօյիւք տէվլէթլէր պիր մէշվէրէթէ օթուրուպ պիր շէյ տիր եաբարլար, թապի տիր, նամուսլարընտան տըր քի, իճրասընը տա կէօրսինլէր։

Հէր թէրաֆտան ղայրէթ վէ իգտամ օլունուպ, երինէ իճրա օլունմասը մը, տիմէք քի իճրասը միւմքինսիզ շէյլէրէ գարար վէրմիշ օլուրլար. իմտի տէվլէթլէրին միւրատը, իճրայը սըգըշտըրըպ տա, ինսանճա իճրասը նագապիլ օլտուղունու աղնամաղ իսէ, բէք հագգլարը վար սըգը պատմայա, չինքի պու տիմէք տիր քի, հագիգէթէն իճրա օլունմամաղ շէյլէր օլտուղունու աղնատրգտա, ալան քէնտինէ իշ եարմամասը իչիւն երինէ քէնտիլէրի տէրտին չարէսինի տուշինէճէքլէր։

Լաքին պու պէօյլէ օլմաղ իչիւն, լազըմ տը քի իճրայա մումանաթի իտէն օլմասըն, եախօտ տահա աչըգընը սեօյլէյէյիմ, հէր թէրաֆ շու ահանամէյի քէնտինէ բէք խայրը պիր շէյ կիպի թուրթուպ, պիր ան էվվէլ իճրասընա չալըշսըն տա, պիր սեպպէպը մուճպիր իլէ իճրա օլամազ իսէ. օ պաշդա, իշթէ օ վագթթ տէվլէթլէր թէքրար պիրլէշիպ, իճրա օլունամայան շէյլէր իւղերինէ պիր եէնի թէտպիր տահա տուշինմէյէ մէֆրուղ օլուրլար։ Եօղսա վիրիլէն գարարլար իճրա օլապիլիր շէյլէր տիր ամմա, թէրաֆըն պիրի իճրա իթմէք իսթէմէյօր, եախօտ իճրա իթմէմէք իչիւն տէսիսէլէր իմալ իտէյօր, եախօտ թէէնին, թէրէտտիւտ վէ գաչամագ կէօսթէրէյօր, պու տա եէնէ պաշդա տըր. պու հալտէ եէնիտէն թէտպիր տուշինմէյէ իհթիաճ գալմայըպ, միւթահիտինտէն հանկըսը թահիւտինի իճրա իթմէյօրսա, եալընըզ օնու թաղլիդ իթմէք լազըմ կէլիր։ Լաքին պու իքի հալտէ տէ իլք էվվէլ ահանամէնին իճրասը իպրամ օլունմալը տըր քի, իճրասըղլըզը սէպէպի հանկըսը իսէ, ադնաշըլըգ տա օնա կէօրէ մուամէլէ օլունուն։

Պիղ եօյլէ պիլիրիզ քի, Պիղ ահանամէտէն Պիղէ տուշէն հիսսէնի իճրա իթտիք վէ իթմէքտէյիզ, լաքին տինքի կիւն կէլէն պիր թէլէկրաֆտան բէք մէմնուն օլամատըգ։

Թէլէկրաֆ, Ֆրանսըզըն Սաբը Քիթթաղընըն բարլամէնթ ազալարընա նէշր օլունտուղունու խապէր վէրիպ, վէ պու քիթթապա աէրճ օլունան թահրիրատ սըրասընտա, Ֆրանսա խարիճիէէ նազրը Վասինկթընըն պիր թահրիրատընտան տա պահս իտէր քի շիւպհէսիզ Ասիթանէէքի Ֆրանսըզ սէֆիրինէ եազըմըշ տըր, վէ Պիղէ տայիր տիր։ Պու թահրիրատտա Վասինկթըն տէր քի, «Էֆքեարլարը եաթըշտըրմագ վէ «ԳԷՅԼ ու գալի տայիմ իթմէմէք «իւղրէ, Պապը Ալիճէ պիր ազ «տահա զիատէ ղայրէթ վէ իգ«տամ լազըմ տըր, եօղսա թիւր«քիանընն հալի սօղրա ֆէնա օ«լուր։»

Աղնարըզ միւսիւ Վասինկթըն նէ տիմէք իսթէր, պու նազիքճէ Պիղէ տիմէք տիր քի, գօնկրէ գարարլարընա գարշը օլան գըյամիարընն, վէ Պօսնատա, Արնաութլուգտա, Եունան հուտուտունտա վէ Բօսոքատա օլան մուխալիֆէթլէրին էլ ալթընտան միւհրքի սիզսինիզ, եախօտ տէյիլ իսէնիզ տէ. օրալարտա օլան էֆքեարլարը իսթէսէնիզ եաթըշտըրապիլիրսինիզ, լաքին եա իսթէմէյօրսունուզ, եախօտ իգթիզա իտէճէք գատար ճահտ ու ղայրէթ իթմէյօրսունուզ. պու պունտան պաշգա պիր շէյ տէմէք տէյիլ տիր։

Պու պապտէ միւսիւ Վասինկթըն Պիղի բէք Ֆրանսայա պէնզէթմէք իսթէյօր. լաքին Պիղ նէ Ֆրանսայըզ, նէ տէ միւսիւ Թիէրիմիզ վար։ Օսմանլը պիր տերճէյէտէք պէյնունու էյէր, ֆագաթ իքի տէ քէնտի էլի իլէ քէնտի պէյնունա թագտամազ, գատերէ թէպլիմ օլուր, ֆագաթ գատերին ճէլլասը տա օլամազ։

Պու մահալտէ պիզէ սիվալ օլունապիլիր քի, միւսիւ Վասինկթըն Պէրլին ահանամէսինէ գարշը կէլէն Ռուսլարը տա Պուլկարլարը տա կէօրմէյօր մու, պունլարը կէօրմէմէք օլամազ. լաքին օնլարընքի թաղլիա չէ յէր զանն օլունույօր, եանի օնլար էօնտէ սօղրա ահանամէնին հէր շըգընը իճրա իտէճէքլէր ամմա, մախսուս մուխալիֆէթ կէօսթէրէյօրլար քի, զօր իլէ վէ չար նաչար օլտուղու պիր եէրէ գայտա օլտունքի, սօղրա վագթ ու զէմանընտա անտէն իսթիֆատ իթսինլէր։

Էյէր պու պէօյլէ իսէ, Պիզիմ տէ տէօրթ նեար Պէրլին ահանամէսի էօնիւնէ գօչմամամըզ, թաչիպ օլունմամաղ։

Մաճար մէպուանը, Մաճար վիւքելասընը իթհամիտէրէք մուհաբէմէ ալթընա ալմադ իսթէմիշլէր իսէ տէ, մէպուանընն պէօյիւք էքսէրիեէթի պունու ըետտ իթմիշ։ Էքսէրիեէթին պու ըետտի, գօնթ Ընտրասինին մէնէտտէ գալաճաղընա պիր նըշանէ տիր։

Եունան գրալը, միւսիւ Գումենտուրօսու ճէլպ իտիպ, պիր վիւքելա հէեէթի թէշքիլինի էմր իթմիշ տիր. պագալըմ քիմլէր չըգաճագ։

Պու կիւն պունլարտան պաշգա հավատիսիմիզ տէ եօք տուր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աֆոնս Հավաս

Պա— սագոն ալընան Ռէյկ—ֆլըտ.

Սիմլա, 7 Թբշ. սանի. — Գավիէն խապէր վիրիլտիեինէ կէօրէ, Աֆղանիսթան էմիրի, պօղազլարա իսթիհքամ վիրմէք իւզրէ, Գայպէրէ տօղրու իլերուլէյօր։

Պէլկրատ, 7— Սերպիա ասքէրի միլլիէ սընֆը, մ՝ հը հալը 17 սինտէ, խանէլէրինէ կէօնտէրիլէճէք տիր։

Բարիս, 7. — Մ. Ժագմէն, Լարնագա (Գրպրըստա) Ֆրանսըզ գօնսօլոսու, թային զրլընը։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պիրի բէնչէնպիհ կիճէսի վէ տիկէրի տիւն ագշամ գալէմէ ալընարագ, ճանիպի Պապը Ալիտէն Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ իքի նօթա կէօնտէրիլմիշ տիր։ Պունլարըն պիրինտէ, Պուլղարլարընն հարաքեաթը խսեանիէսինտէն, վէ ումումի պիր իսթիքլալա խսմիտտա կէօսթէրմէլէրինտէն, վէ տիկէրինտէ, Ռուս ասքէրինին մուհաֆազատ ասայիշէ վէ Պուլղարլարը տայրէի իթտատթա թութմագա ատէմի մուվաֆֆագբէթէթի սէպէպլէյէ խսլամ մուհաճիրլէրի հագգընտա վուգու

ԸՆԿԵՐՈՒՀԻ

(Հոդված Հ. Գ. Ալիշանի)

Ց. ԳԼԽԱՎՈՐ։

Ընկերուհի՝ ինչպիսի՞ անուն է։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ հնչեղություն ունի։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ զգացմունքներ է արթնացնում մեր մեջ։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ հիշողություններ է զարթեցնում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ ապագա է խոստանում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ գաղափարներ է ներշնչում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ զգացմունքներ է ներշնչում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ գործեր է ոգեշնչում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ ապագա է խոստանում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ գաղափարներ է ներշնչում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ զգացմունքներ է արթնացնում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ հիշողություններ է զարթեցնում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ անուն է։ Ընկերուհի՝ ինչպիսի՞ գեղեցիկ անուն է։

Ընկերուհի՝ ինչպիսի՞ գեղեցիկ անուն է։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ զգացմունքներ է արթնացնում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ հիշողություններ է զարթեցնում։ Ինչպիսի՞ գեղեցիկ գաղափար

ֆեվգելատ պիր ֆերահզեգ հիսա օլունտու, ֆիլվագը վալիի միշա-րիլէյհին թէշրիֆլէրինտէ, մէմուլ օլունտուղու միսիլլիւ, միւսավա-թը միլլիյէ, թէրագգըեաթը միմ-քինէ վէ ատալէթի մաթլուպէ իճ-րասը վէ հալը միւշէվվէշտէ գալ-մըշ օլան մուհաճիրլերին մաթ-լուպու ալի վէճհ իւզրէ միւնա-սիպ մահալլերէ իսքեանլարընա տըգգաթ, վէ իսթիրահաթլերի չարէսի իսթիհսալ պույուրուլա-րագ, հարամիլերին տախի տէֆ վէ թէնքիլյէ ումում էհալինին էմնիյէթի միշահատ օլունմաղա պաշլամըշ իսի։ Խոպար գուվվէի քիւլլիյէսինի թէքբար իսթիմալ իտէրէք պիր բէ-ուէ-ի եանի իճ-րատի ճէսիտէյէ իպթիտար էյ-լէտի. շէօյլէ քի Գօղան օղլու Ահ-մէտ բաշանըն Գօղան տաղը վէ ճիվարլարընը զապթ վէ Ատանա շէհրինի թէհսիտ իտէճկի իշի-տիլերէք, պունտան 20—30 սենէ մուգատտէմ մէրգում Գօղան օղ-լունուն իճրա իլլետիի շեգավէթ խաթըրլարա կելիպ էֆքեարլար էնտիշէյէ տիւշար օլմաղա պաշ-լատը, չինքի պունտան պէօյլէ Ատանանըն էն մահսուլատ արա-զիսի առա օլունուպ, Եիւրեկիր թապիր օլուն մահէլին Գօղան օղլու աթլըլարընա պիր իճրատ շեգավէթ մէյտանը օլարագ ար-թըգ օրաճա զըրաաթըն քիւլլիէն մահվըյլա ումուրու թիւճճարիյէ-նին տախի սէքթէտար օլաճաղը էզհանը ումումիյէտէ ճէվէլան իտէ-րէք տերեսի մէյուսիյէթէ զարգ օլմա սրրալարընա իքէն, վալիմիզ տէվլէթլիւ Զիա բաշա հազրէթ-լերինին շիրի վէշ թավրը վէ էն-վահ թէտաալիրի սերիսէյէ թէ-շէպպիսիս սաեէսինտէ չէնա կիւն զարֆընա ասաքիրի շա-հանէնին մերքեզի ըսեանա վասլ օլուպ սայէի գուսրէթվաեէի հազրէթի բաուիշահիտէ վէ տեվ-լէթլու Իզզէթ բաշա հազրէթլէ-րինին մէհարէթիյլէ էշգբեանընը մուտաէթի գալիլէ զարֆընա տէրատսթինէ մուվաֆֆագ օլուն-տուղու վէճհ իլէ, զիա զուլմաթա տուղու զալէպ իսիպ, արթը. պունտան սօնրա Ատանա վիլայէթի Զիա բաշա հազրէթլերինին սաեէի տէմէլլերինտէ ըզպալը սահիհէ վէ իմարաթը մաթլուպէյէ նաիլ օլաճաղընա ասլա չէքը վէ չիւպհէ գալմամըշ տըր, վէ պու-նուն պէօյլէ օլաճաղընա պիզի տահա զիատէ թէէմին իտէն շու կիւնլերտէ մուշարիլէյհատ կէրէք զրաաթըն թէսհիլի իչիւն կէօրիւ-լէն զայրլեթ, կէրէք մէհաքիմէճ օ-լունան տըգգաթ վէ Ատանա ղը-բաաթընը պասըպ խարաբ վէ հաթթա Ատանա շէհրինի թէհ-տիտ իթմէքտէ պուլունան Սէյ-հան նէհրի թուզհանընտան հասըլ օլան մաղարրաթա պիր չարէ պուլմաղ իչիւն միւնասիպ մա-հալլերին սէտտ օլունմասընա վէ էյամը շիթատէ չիֆթլիքլերէ կի-սիլիպ կէլինմէսինի սայքի միմ-քինսիզ իտէն եօլլարընը թամիրի-նէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ պիր զօմիսիոն թէշքիլ օլունմուշ տըր, վէ թէրագգըյաթը սաիրէնին տախի անդ արիպ թէտապիրի լա-զըմսինէ թէշէպպիւս օլունմաղ տըր, ինչալահու թաալա սայէի թէրագգըեաթվաեէի հազրէթի բաուիշահիտէ վէ տեվլէթլու Զիա բաշա հազրէթլերինին իտարէի միւնէվվերէլերի սաեէսինտէ, չէնա սէնէ զարֆընա մահսուլաթ ճի-հէթիյլէ վիլաեէթիմիզին իքինճի պիր Մըսըր օլմասընա մուվաֆֆագ օլունուր. զաթէն արաղիմիզին վա-սիլիյի վէ միւնպիթլիյի մալիւմ օլուպ պէօյլէ պիր զայրէթլի ի-տարէ նէզարէթի թահթընտա մէմուլիմիզին իճրատա կէօրիւլ-ճէյինէ շիւպհէմիզ եօք տուր. պուլունա պէրաբեր պաղը միւ-նասիպ մահալլերին տեվլէթ վէ միլլէթճէ մէնաֆիի քէսիրէէի միւվէտտի օլաճաղը ճիհէթլէ վի-լաեէթիմիզէ իլավէ օլունմասը թէսամվուր օլունմագտա իտուկի մաել մէմնունիեէ մէամուիմիզ օ-ստուզունուն իֆատէսիյլէ, իչպու-մէքթուպումուզուն զաղէթաի միւթէպէրէնիզէ տէրճինի ու-մումուն խայրը իչիւն ըէճա իտէ-ռիզ, էֆէնտիմ։

—

Թէրճէմանը Լէֆթեար։ Իչպու մէք-թիւպու տէրճ ըլթմէքլէ ֆեվգելատ իֆթիխար իտիպ, պունու վարագամըզա պիր չէրէֆ վէ զիյ-նէթ տախի ատտ իտէրիզ։ Տէվ-լէթլու Զիա բաշա հազրէթլերի-նին միսէլլեմ օլան ֆէթանէթը ֆըթրիյէլերինտէն, պու մագուլէ նէթայիճի իսայրիյէտէն պաշգա չէյ պէքլենիլմէզ իսի. պինաէն ալէյհ, շիւքրկիւզար Ատանա ա-հալիսինին, միւշարիլէյհ հազ-ըեթլերինին գաաբը ալիսինի թագտիր իտէճէք աէրէճէտ տէ պաշգաճա իսպաթը տիրայէթ յա-լէմիշ օլտուգլարընը խասսէթէն թէպրիք իտէրիզ։ Մէսրուրիյէթը աճիզանէմիզ շու ճիհէթլէ տախի պէրքէմալ տըր քի, պիր վիլայէ-թին էհեաաը, միւտախէլաթը էճ-նէպիյէեէ հաճաթ գալմայարագ տախի պիր վալիի վալա շանըն զայրեթը վաթանիյէ վէ համիյէ-թը միլքբէրվէրանէսի իչ տախի հասըլ օլապիլիյօր։ Վէ ալէմ պի-լիր քի, Թէրճէմանը Էֆթեարըն լիսանը միւտահէնէ լիսանը օլամաղ։

Գալաթատա պիզիմ Լէնէրնոպ-նալ բօսթախանէսի միւտիրի միւ-սիւ Սգուտամօրէնին չարշէնպիհ կիւնքի Մէհմէտրա եազտրզը պիր մէքթիպսիւն թէրճէմէսի տիր։

Մուհարրիր էֆէնտի.

Պու կիւն կազէթանըզտա ժիռէլ իմզասը իլէ մուխպիրլերինիզին պիրինտէն եազըլը պիր մէքթիպ կէռարիւմ քի, Պէօյիւք տէրէտէն էզմիրէ եօլլասըզը պիր մէքթիպսիւն բէք կէճ (եանի 37 կիւնտէ) եէթիշտիյինտէն շիքեայէթ իտէ-րէք իտարէմի զէմմ իթմէք իսթէ-միշ տիր։

Սիզե իխպար իտէրիմ քի մէմա-լէքի շահանէնին պիր թէրաֆը-տան օ պիր թէրաֆընա կիտէն մէքթիպպէր, պէնիմ մէմուրլարը-մըն էլինտէն կէլմէզ քի պէն օն-լարա տա նէզարէթ իթմէյէ մէճ-պուր օլայըմ։

Իհթիրամաթը ֆայիզա իլէ,

(Իմզ.) Ֆրանգ Այէզ Սէռոպեան։

Գալաթա, 5 թըշ. սանի. 1878.

—

Թ. Լէֆթեար—Պու մէքթիպպէ Մ. Սգուտամօրէ, պու թէքեասիլլիւ բօսթախանէի ամիրէ իւզէրինէ քիւրէմէք իսթէմիշ տիր, շիւպհէսիզ։

Ինկիլթերրատա շու արալըգ վուգու պուլան ճէսիմ իֆլասլար, իլանը իֆլաս իտէնլերէ տայիր, Ինկիլիզ զաղէթալարընը պիր չօգ չէյլեր եազմալարընը մուճիպ օլտուղու կիպի, պիր թօհաֆ նօղթա իւզերինէ տախի, ահա-լինին նաղարը տըգգաթընը ճէլպ իթմիշլեր տիր։ Շէօյլէ քի, ֆարգընա վարըլմըշ օլտուղու վէճհէլէ, կէրէք Ինկիլթերրատա վէ կէրէք մէմալիքի սայիրէտէ ի-լանը իֆլաս իտէնլէր, իսթէր գա-թօլիք օլտունլար իսթէր բրօթէս-թան, էօթէտէն պէրու տայիմա քէնսիլերինի տինտար կէօսթէ-ռիրլեր, վէ բուհանի շիրքէթլերէ աղա պուլունուրլար, վէ ալէ ու-մում, պիր տինտար ատէմին հեր նէվ վեզայիֆի խարիճիյէ վէ ալէ-նիյէսինի, լիւզումունտան զկյատէ տըգգաթլա ինճրա իտէրլեր իսի։

Միւսթագպէլլերինի թէէմին ի-չիւն, հեր կիւն պիրեր մըգտար բարա արթըրարագ պանգաեա թէսլիմ իթմիշ օլան էտիպ ֆա-միլեալար իլէ, պանգա իլէ ճէսիմ մուամէլաթա կիրիշմիշ օլան նիչէ զէնկին ատէմլերին, պիր սուրէթի միւթեասվիյէտէ խարապկէթի քեամիլէսինի միւճիպ օլմուշ, վէ նիչէ ատէմլեր աղլաթմըշ օլան Գլասգօվ պանգասը իֆլասը մաա-տէսինտէ տախի, հէման պու չէյ վագի օլմուշ, վէ պանդը մեգքիւր տիրէքթօրլարընին տախի, եօ-գարտա թավսիֆ օլունան տին-տարլար նէվինտէն օլտուգլարը անլաշըլմըշ տըր։

Կլասգօվ շէհրի բրօթէսթան բաբասպարընտան Մր. Բօպերթսըն նամ զաթ, հէման քէնսիսի տա-խի պու իֆլասան տօլայը պէօ-յիւք զարարա օղրամըշ օլտուղու հալտէ, հիսսէտարանին ագա իթթիֆլէրի պիր իճթիմատա, շու քէլամըյը սէօյլէմիշ տիր.—

«Պու ատէմլեր, (Կլասգօվ պան-գասընին տիրէքթօրլարը), հա-զիգաթա մուղայիր իշ կէօրմիշ-լեր, վէ էտէպ տէնիլէն շէյին մէ-պատիի էասսիեէսինի պիլէ այագ ալթընա ալմըշլար տըր։ Ֆագաթ պունլարըն իչինտէ էքսէրիսինին, մուամէլաթը վագըսլերինտէն տօլայը տիւշար օլտուգլարը մահ-ճուպլիեթ վէ պէտանամըզը ար-թըրան պիր շէյ տէ շու տուր քի, պունլար պիր չօգ տինտարլըգ սա-թըպ, քիլիսալարտա ուզուն վէ ալէնի տուալար իտէրլեր իսի, նէ վագըթ էօթէտէ տուլլարընը վէ էօքսիզլերին մալլարընը վէ վա-ղիտաթընը չալարլար, վէ քիլի-սալար ինչա ու թէէսիս իթմէքլէ պէրպպէր, նիչէ պիչարէլերին է-վինի երգարլար իսի։»

—

Ցանիմարգա գրալը վէ գրա-լիչասը վէ սիւդ տը Դըմպրըլէնտ իլէ նիշանլանտըզընը խապէր վիր-տիլիմիզ քէրիմէլերի բրէնսէս Թի-ռա, կէչէնլերտէ պէօյիւք պիր գա-զատան գուրթուրմուշլար տըր. շէօյլէ քի, քէօչքլերինտէն շէհիրէ ավտէթ իտէր իքէն, բաքիպ օլ-տուգլարը արապա իլէ մաեէթ-լերինին բաքիպ օլտուղու արա-պա, պիր թիմուր եօլ իւզերին-տէն կէչմէլերի լազըմ կէլիպ, եօ-լուն գարանմամըշ օլտուղունու կէօրէրէք կէչմէքտէ իքէն, խըզ ի-լէ էօթէտէն պիր թրէն կէլիպ, մեղքիւր իքի արապալարընը ա-բասընտան կէչմիշ տիր. շէօյլէ քի, գրալըն վէ ֆամիլիասընին բաքիպ օլտուգլարը արապա պէ-րի թարաֆա կէչէպիլմիշ օլտու-ղու հալտէ, մայէթլերինին բա-քիպ օլտուղու արապանըն սէիսի թրէնի կէօրսիւքտէ, տէրհալ ամլարընը կէրի ալապիլմիշ, վէ հէքմէթ նէվինտէն օլարագ իշթէ պու սուրէթլէ պիր գազա օլմա-մըշ իսէ տէ, պիրինճի արապա-նըն արգատաքի իքի թէքէրլէք-լերի եգիլմիշ, վէ գրալիչա, պու վագրատան տօլայը օ տերէճէ միւթէասիր օլմուշ քի, օ կէճէ թէաթրօտա տուրամամըշ։ Թի-մուր եօլուն կէչիլէպիլիր նօղթա-լարընը, թրէն կէլտիեի վագրթ գաբաթըլմասը լազըմ իքէն պէօյ-լէ պիր գուսուրատա պուլունմուշ օլտուղու իչիւն, մեղքիւր նօղթա-նըն մէմուրու, շըմէնտֆեր ի-տարէսի թարաֆընտան մէմուրի-եէթտէն տիւշիւրիւմիւշ իսէ տէ, պու վուգուտթ քէնտիսինէ էյի պիր նասիհաթ օլաճաղընը պէ-յտլէ գրրալ, մէմուրը մէրգու-մուն երնէ մէմուրիեէթտէ տէ-վամընը թալեպ իթմիշ, վէ էօյլէ օլմուշ տուր։

—

Իթալեանըն Միլան շէհրի ա-հալիսի, շէհրին պէօյիւք մէյ-տանլարընտան պիրիսինտէ, գը-բալը մերհումվիգթօր Էմմանուէ-լին քէպիր հէյքէլինի ըեքզ իթ-մեեէ գարար վիրմիշ տիր։ 1879

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

ԹԷՐԱՐ ՐՈՒՄԷԼԻ ՃԻՀԷԹԻ

ԲԼԷՎԱՆԱԿԸՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Աղօսթօս 30 մուհարէպէսի. — Յօլտան հիճիւմ.

(393 Նոյեմբերտան պէվմ)

կէօսթէրիլէր, վէ իչլերինտէ թապեալարը պասըպ իչինէ կիրէն նէֆէրաթ տա օլտու, ֆագաթ պիր նէֆէրի սաղ կէրի սէօնէմէ-տիյինտէն, հիճիւմտէ պօշա կիթտի թէլէֆաթը տա։

Գրուլէֆին պու իւք հիճիւմիւ եարըմ սպաթ սիւրիւպ, իքինճի հիճիւմ տախի անճագ պիր սա-աթ սիւրէպիյի. պու ճիւմէ իլէ հիճիւմ իտէն ասքեր նըսֆընտան աղ պիր չէյ էքսիք թէլէֆ ուղ-րատը։

Պու թէրաֆտա օլան պու իքի հիճիւման՝ տէ Ռուս նէֆէրաթը-ընը վէ իլլա զապիթանընը կէօս-թերտիյի ճէսարէթ վէ մէթանէթ, թէվարիխէ դայտ օլունաճագ տե-ղէճէտէ տիր, լաքին գօմանտատա օլան խաթալարը, պու տերէճէ պիր չէճաաթը տա թէլէֆատէն պաշգա պիր իշէ եարաթամաաը, վէ պիր քերրէ տաչհա իսպաթ օլ-տու քի, հարպտա ֆէնընը հարպ իւզերինէ տավրանըլմատըգճա, ասքերին գուվվէթ վէ մէթանէթի հիչ պիր սէմերէ հասըլ իտէմէզ։

Ռուս թէրաֆտարը օլան միւ-վերրիխլէր, պու իչի գաբաթմագ իչիւն զիյատէ եարալըարտան պահս իտէրլեր նէմէքիմ էօլիւ-լերտէն. պիր գաչ քիլօմէթրօ ուէր եարալը իլէ տօլու իսի տերլեր, վէ պունլարտան պիր ֆիղան վէ ֆէրեատ իչիտիլմէսիքտէն մաա-տա, չօղու եերէ տիւշմիւշ վէ այաղա գալգմայա մէճալի Սօլա-տըզը հալտէ երինէ թիւֆէնկէ վէ գելլըճա տավրանընը լարլար տէր-լեր. վէ գարգաշալըգ արասընտա իւզերլերինէ քէնսիլերինի էօլ-սիւրմէք վէ սօյմագ իչիւն կէլէն Զերքէսլերին չօղունու քէնսի էլ-լերի իլէ թէլէֆ իթտիլեր, վէ Զեր-քէսլեր Ռուսլարը սօյաճագ իքէն Ռուսլար եարայը եարալը օնլարը սօյուպ, սիլահլարընը վէ էլպիսէ-լերինի ալտըլար տերլեր։

Բրիվիչա մուհարէպէլերի վէ 12 սեպտ.

Բլէվնանըն անախթարը Կրիվի-չա թէրաֆընտա օլան Օսմանլը թապեալարը օլտուղու մալիմ տիւր. պու թապեալարտա Օս-մանլը ասքերի ֆեվգելատ շէ-ճաաթ կէօսթէրտիլեր վէ Ռուս-լարա վէ Ռումանլարա բէք պէօ-յիւք թէլէֆլեր վերերէք թապ-եալար էլլերինտէն չըգապիլտի։

Ռումանիա ասքերինին իւք տէ-ֆա մուհարէպէյէ պաշլամասը պու թապեալարընն բիշկեահընտա վագի օլտու. Ռուսլար էօյլէ զանն իտէրլեր իսի քի, Ուլահլար իւք թիւֆէնք բաթալյըշտա սիլահլա-ընը պըրագըպ գաչաճագլար, լաքին Ռումանլարընն իւք տէֆա աթէշ կէօրէն պու կէնճ ասքե-ընտա կէօրիւլէն ճէսարէթ Ռուս-լարա տա հայրէթ վերտի, Օսման-լըլարա տա։

Հիճիւմիւնէ թայեին օլտուգ-լարը թապեա եաղմուրտան ըս-լանմըշ պիր գայրագ տիդ պայըր իւզերինտէ օլտուգտան մաատա իքի թէրաֆընտա տախի խէնտէք-լեր օլուպ պու խէնտէքլերին ի-չինտէ Օսմանլը ասքերի կիզլէնէ-ռէք, վէ Ռումանի ասքերինէ դուր-չունն եաղմըրարագ, իսթէսիքլերի կիպի թէլեֆէ ուղրաթտըլար. վէ պու տա իքի սեպեպէ, պիրի քի պայըր եաշ վէ չամուր օլտուղուն-ատ ասքէր պայըր եօգարը գօ-չամաշ ըար, վէ թիւֆէնքլերինի պաշ աշաղը չէվիրիպ, սիւնկիւլ-ըինէ տայանարագ աղը աղը եօ-գարը չըգապիլիր իսի. Օսմանլը ասքերի իսէ մէշհուր նըշան ալըպ իւք եվվէլ էօնտէ օլան զապիթլէ-ընի թէլեֆ իթտիլեր, վէ սօղրա նէֆֆերաթը. պիր տէ քի, պու թապեայա պիր թէրաֆտան Ռու-մանլար վէ տիկեր թէրաֆտան Ռուսլար, պիրլիքտէ իքի թէրաֆ-տան պիրտէն հիճիւմ իսիպ, հիյնի հաճէթտէ պիրիպիրինէ եարտըմ իսէճէք իքէն, Ռումանիա ասքերի հեր նասըլ իսէ իքի սա-աթ եայնըզ վէ եարարմըզ պը-ռաղլար. Նիհայէթ Ռուսլար տա եէթիշիպ ադշամ գարանլըզընտա իւք էվվէլ խէնտէքլերի վէ սօղրա տա թապեայը ալտըյար, լաքին նէ-թէլեֆլեր իլէ, պունու աղնաթ-մագ իչիւն մուհարրիրլեր չէօյլէ տերլեր, ալայլար թապուր դալ-ար, թապուրլար պէօյիւք վէ պէօ-լիւքլեր մահվ օլտու, հեղէ Ռու-մանլարտա զապիթ տէնէճէք զա-պիթ տախի դալմատը։

Օ կիւնիւ Բլէվնանըն ալընտաճ-ըընտան իմբէրաթօր օ գատար է-մին իսի քի, աթընա պինիպ, վէ Երրմի գատար երիքեան իլէ մու-հարէպէ ճիվարընա կելիպ, տիւր-պինիւ իլէ հիճիւմիւ սէյր ի-տեր իսի, վէ ասքերինին տէֆա տէֆա հիճիւմ իսիպ, տէֆա տէֆա կերի չէքիլտիքլերինի վէ էօլիւ եարալը եերէ սերիլտիքլէ-ընի վէ չըրբընտըգլարընը կէօր-սիւքտէ, պէնզինտէ ըէնկ գալ-մայըպ կէօղլերի տօլմայա պաշլա-տը տէնիր, Նիհայէթ երքեան ճէպրէն քէնտիսինի պու սէյրտէն կերի ալըպ Բօրէտինտէ օլան չա-տըրընա կէօթիրէպիլտիլեր. վէ օնտան իքի սաաթ սօղրա Կրիվի-չանըն ալընտըզընը տույապիլտի, լաքին կէօզիւ իլէ կէօրտիյիւ թէլեֆ պու միւժտէ իլէ տախի քէնտիսինի թէսէլլի իտէմէտի։

Վագտա Կրիվիչա թապեասը ալընտը, ֆագաթ պու թապեա-նըն օլտուղու եէր օ տերէճէ տե-ղելի թէրելի եերլեր իսի քի, Ռուս, Ռուման վէ Օսմանլը ասքէ-

(ՏԵՎԴ)

մայիսի խելթամընա գատար, պու հէյքէլէ տայիր, հէր հանկը սա-նաթքեար էյի պիր բլան թագ-տիմ իտէր իսէ, հէյքէլին ինչասը օնա հէվալէ իտիլէճէք տիր։ Ֆա-գաթ անճագ իթալեան սանաթ-քեարլարը թագտիմ իթտիքլերի բլանլար գապուլ օլունճագ տըր։

—Աֆղանիսթանտա էճնէպիլէ-րին գապուլու իչուն մախսուս գայտէլէր վար տըր, չէօյլէ քի, Հինտիսթանտան կէլէն պիր ինկի-լիզ մէմուրունու գապուլ իչուն, 13 բարէ թօր աթըլըր, պիր եէր-լի Հինտ հիւքմարը իչուն 30 բա-րէ. Հինտիսթան գայմագամը ի-չուն 31 բարէ. ֆագաթ, Ռուսիա սէֆիրի ժէնէրալ Սթօլիէթօֆ ի-չուն 115 բարէ թօր աթըմըշ, վէ Աֆղանիսթան Թարիխնտէ առա միսալը կէօրիւլմէմիշ օլարագ, է-միր Շեիր Ալի պիզզաթ ժէնէրալը միւշարիլէյհին իսթիգպալինէ չըգմըշ տըր։

—Ֆրանգֆօրթ զաղէթասընին խապէր վիրտիյինէ կէօրէ, Պարսն Մէյէր Գարլ տը Ռօչիլտին քէրի-մէսի մատմազէլ տը Ռօչիլտ, Ֆը-բանսըզ վէ Ալէման մուհարէպէսի իպթիտասընտա իւչիւնճիւ Նա-բօլէօնուն խարիճիյէ նազրը պու-լունմուշ օլան տիւդ տը Կրամ-նուն մախտումու բրէնս տը Կիչէ նիշանլանմըշ տըր։

—Ինկիլթէրրատա մէշհուր մա-քինա միւհէնտիսի Մր. ճոն Բին կէչէնէրտէ Կրինիչ շէհրի ճիվա-ըընտա վէֆաթ իյէտի. պու զա-թըն, շէհրի մէզքիւր գուրպին-տէ ֆապրիգալարը օլուպ, պու ֆապրիգալարտան, վարօրլար ի-չիւն մէշհուր մաքինալար չըգա-ըլըր իսի։ Մր. ճոն Բին, միւ-թէատտիտ էմլաքընտան մաատա, էրմ դէ. Ֆէն ֆրանքլէ պիր սէրվէթ պրագմըշ տըր, վէ պու սէրվէթի, միրաս օլմայըպ, քէնտի չալըշ-գանլըղը վէ իճատլարը սայէսինտէ գազանմըշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Ցարը շուրաի ասքէրի սըհհիեէ տայրէսի ազալըղը, տայրէի մէզ-քիւրէ պաշ քեաթիպի, սապըգ սաատէթլու Բամի էֆէնտիեէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տուր։

—

Զաղթէէ Նէղրէրի ճէլէլէ Ռաֆֆէրան Լրիւ օլմուշ դուր.

Կիճէլէրի ասքիրի նիզամիեէ զի վէ գըյաֆէթինէ, էօթէտէ պէրուտէ բէք չօգ տուէմ կէօ-ըիւմէքտէ, վէ պու հալտէ պա-ղը էֆաալը միւթէճավուզանէ թէ-վէլլիա իթմէքտէ օլուղունա, վէ էյէբչի ասքիրի նիզամիեէ գանունլարը թարաֆրընտան օ մա-գուլէլերէ պագըլմագտա իսէ տէ, զաալրթա մէմուրլերի ճանիպլին-տէն անլերէ. հասպ էլ մէմուրիեէ տահա զիատէ թէսատիւֆ իտիլ-մէքտէ իտուկինէ պլինէն, պա-տէզին էօթէտէ պէրիւտէ կէզէն-լէր ասքէրիտէն մի տիր, եօգսա էֆրատը ահալիտէն մի տիր, վէ կէզմէսի սէպէպի մէշրուէ միւս-թէնիտ մի տիր, տէ յիլ մի տիր, պիլինիպ օնա կէօրէ հագգարընը-տա մուամէլէ ի բասը կըմընտա, սընֆը ասքիրի նիզամիեէ շա-հանէնին միլազիմանն գօլ աղա-սընա գատար օլան զաղթանընտա պուլունմագ, վէ չավուշ վէ օ-պաշը վէ նէֆէրաթըն մէզուն օլտուգ-լարը կիճէլերտէ եէտլերինէ վ/ բիւ-մէք իւղրէ, Զնէվ թէզքերէ խէր-թիպ օլունտուղու կիպի, վէ սընֆը ասքէրիեէ միւթէալիգ օլարագ

ասքէր էլպիսէսի կիյինէնլէր իչիւն տախի միւնասիպ եօլտա թէզքէ-բէլէր թէրթիպ իլէ, անլէրին մէ-զունլէրինէ վիրիլմէսի, թարաֆը ալիի հազրէթը սէրասքէրի իլէ պիլ մուխապէրէ գարարլաշտըրըլ-մըշ օլտուղունտան, էֆրատը ա-հալիտէն շաեէտ ասքէր էլպիսէ-սի կիեէն կէօրիւլիւր վէ թու-թուլուրսա, հագգարընտա մուա-մէլէի գանունիեէ իճրա օլունա-ճաղը, վէ ասքէրլերտէն զիքր օլու-նան սընրֆլարա տախի թէսա-տիւֆ օլունտուդճա, զաալրթա-լար թարաֆրընտան սուրէթի մախ-սուսէտէ մէզունիեէթ թէզքէրէ-սի սօրուլարագ, հասըլ օլաճագ նէթիճէեէ կէօրէ մուամէլէ իտի-լէճէյի, ճիւմլէնին մալիմիւ օ-մագ իւզրէ իլան օլունուր։

—

Տէրսաատէթ պանքէրլերի վէ միւթէպէրանը թիւճարանը թա-ըաֆրընտան 23/4 թըշ. էվվէլ (պու բազար իրթէսի կիւնիւ) թարի-խիյէ Սատրազամ Սաֆվէթ բա-շա հազրէթլէրինէ թագտիմ օլու-նան պիր արիզէտէ, զէխայիր վէ տագիդ իւղէրինէ օլան թիճարէ-թի տախիլիյէնին տիւչար օլտու-ղու մէճնուաթտան տօլայը կէրէք խազինէ վէ կէրէք ահալի իչիւն հասըլ օլան զարարտան պահս օլու-նույօր։ Մէմալիքի Շահանէ մահ-սուլու օլան զախիրէլէր, վէ եա-խօտ Օսմանլը թօրրաղը իւզրին-տէ պուլունան տէյիրմէնլերին ու-նու, պիր վիլայէթտէն տիկէր վի-լայէթէ վէ հաթթա վիլայէթլեր տախիլինտէ պիր մահալտէն տի-կէր մահալէ նագլ օլունտուդտա, մալ սահիպի եիւզտէ 8 ըէսմ վիր-մէյէ պօրճլու տուր։ Զաթէն պու չէյ պուղայըն վէ ունուն պա-հայա չըգմասընը վէ ահալինին միւթէզարրիր օլմասընը մուճիպ օլտուղու հալտէ, հիւքիւմէթ տախի, իչպու դաթ դաթ բու-սումանան պիր ֆայտէ չըգարա-մայօր. չիւնքի թիճարէթ մուա-հէտաթը ահքեամընճա, մէմալի-քի էճնէպիյէտէն վարիտ օլան զէ-խայիր վէ ունլար, Օսմանլը թօր-բաղընա տախիլ օլտուդտա, տն-ճագ պիր տէֆա եիւզտէ 8 ըէսմ թէէտիյէ իտէրլէր, վէ պու ըէս-մի վիրտիքտէն սօնրա, արթըգ ոէրպէսթ օլուպ, եէրլի զախիրէ-լերին վէ ունլարընը սէրպէսթճէ նագլինէ միւմանաաթ իտէն կէօմ-ըիւքլէր թարաֆրընտան թէվգըֆ օլունմայարագ, մէմալիքի Շա-հանէնին պիր պաշընտան օ պիր պաշընա նագլ օլունապիլիրլեր։ Պու-սուրէթլէ հիւքիւմէթ, խազինէ իչիւն պիր քեար տա օլմայարագ, եէրլի մահսուլաթա գարշը էմ-նէպի մահսուլաթընը մուհաֆազա իթմիշ օլույօր։ Մէմալիքի էճնէ-պիյէտէ վէ պա խուսուս Ռուսիա-տա պիզիմ շու հալիմիզտէն իս-թիֆատէ օլունուպ, թիւրքիա բիացալարընա քիւլլիյէթլի զա-խիրէ վէ ուն կէօնտերիյօրլար, վէ պու սուրէթլէ թիճարէթի մահա-լիյէ խայլուճա միւթէզարրիր օ-լույօր։ Արիզէի մէզքիւրէեէ վազը իմզա իտէն զէվաթ, շու հալը է-սէֆիշթիմալին պիր չարէսինէ պագըլմասընը ըէճա իտէյօրլար։

Տէրսաատէթին խաթթը մու-հաֆազասը իւզրինտէ Տէրգօս-տան Զաթալճայա գատար թէ-լէկրաֆ խաթթլարը թէէսիս օ-լունտուղու կիպի, պու թէլէկ-ըաֆլար, Եըլդըզ սարայը վէ Պա-պը Սէրասքէրի վէ Պապը Սալի թէլէկրաֆ խաթթլարը իլէ պիր-լէշտիրիլէճէք տիր։

—Կէօմրիւքլերին իլթիզամընա տահիր, տէվլէթի Ալիէնին ու-մուրը մալիեէ վէ բուսումիեէսի-նէ վագըֆ պիր զաթ թարաֆրն-տան, վիւքելա հազարաթընա պիր թէքլիֆ վուգու պուլտու-ղունու, Վէֆտան Նագլէն տիւն-քի նիւսխէմիզտէ եազմըշ իտիք։ Մալիւմ օլտուղու վէճհ իլէ, պու զաթ, (եախօտ զաթլար.) սէնէ-վի իքի միլեոն ֆաղլա տախի վիրմէյի թէճհհիւտ իթմէքտէ է-տի։ Մնոմոլուն մալիւմաթընա կէօրէ վիւքելա հազարաթը պու թէքլիֆի գաթիէն ըէտտ իյլէմիշ տիր։ Յ

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ, պու խուսուսա տայիր հնճի սահիֆէ-միզտէ եազտըղըմըշ ֆըգրատա, «հասըլաթընտան 100տէ 40 ֆայէշ» իպարէսի, հասըլաթընտան 100 տէ 40 ֆայէշ» օլաճագ տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Մէվ...

Սիվաստան 28 իլուլ թարիխյէ ալընան պիր մէքթուպտա, պէր վէճհի աթի պիր թագըմ միւ-թէէսսիֆ խապէրլէր կէօրիւլմիշ տիւր.

Շէհիրի մէզքիւրուն Պալախ թապիր օլունան սօգաղընտա միւթէմէքքին օլուպ, զէվճի Տէր-սաատէթտէ պուլունան պիր էր-մէնի գարբսընը էվինէ, կիճէլէ-յին պիր թագըմ թիւրք հայ-տուտլարը ճէպրէն կիրիպ, զա-վալը գարբընն ֆէնա սուրէթտէ ըրզընա թէճավուզ իտէրլեր, էոյ-լէ քի չիմտի էօլիւմ տէրէճէսին-տէ խասթէ եաթմագտա պուլու-յօր։

Թէքբար, մէզքիւր մահալլէ-տէ, 8 եաշընտա պիր էրմէնի չօ-ճուղու, մէքթէպտէ կիտէր էքէն, պիր սօֆթա մէրդումու ճէպրէն էվինէ կէօթիւրիպ, զէվալը չօ-ճուղուն էօյլէ պիր սուրէթտէ ըր-զընա թէճավուզ իտէր քի, չիմտի հալինտէն իւմիտ եօգ տուր։

Պունտան դաթինազար, Սի-լահտար տախի թապիր օլունան, ֆէօլէմէն զատէ Մէհմէտ Ալի է-ֆէնտինին խանէսի էօնիւնտէ, կէպէչեան Ոսկէհան աղա նամ էրմէնինին իւզրինէ պիր գաչ հայտուտ հիւճիւմ իտիպ, բա-բասընը ալմագ իսթէրլեր, ֆա-գաթ իւզրինտէ տէօրթ զրշ.տան զիատէ բարա պուլմամաղլա, «Բա-բասը օլմայան կեավուրու էօլ-տիւրիւրլեր,» տէյիպ, էրմէնիյի թութուպ, ըրմաղա աթարլար, ֆագաթ էրմէնի իւզրէք սահիլ չըգմաղա մուվաֆֆագ օլուր. հայտուտլար քէնտիսինի թէքբար թութուպ, ըրմաղա աթարլար, էրմէնի թէքբար սահիլ չըգար. իչիւնճի տէֆա տախի, հայտուտ-լար քէնտիսինի երինէ ըրմաղա ա-թարլար, վէ պու տէֆա էրմէնի-նին ֆիզան սէտալարը իւզրինէ պաղը ատէմլէր իմտատընա եէ-թիշիպ, հայտուտլար ֆիրար ի-տէրլէր, ֆագաթ էրմէնի տախի գօրգուսունտան էօլիւր։ Պիրա-տէրի չիմտի Տէրսաատէթտէ տա-վա աչմըշ տըր։

—

Սիվաս գուրպինտէ վագի բաթ-ըին նամ էրմէնի գարիեէսինին բաբասընը վէ ըէիսլէրինի, 4 նէֆէր Զէրբէս ալըպ կէօթիւր-տիւքլերինի, մուգատէմա եազ-մըշ իտիք. պունլարը գուրթար-մագ մագսէտիյլէ, գարիեէյի մէզ-քիւրէ ահալիինտէն օլուպ Տէր-սաատէթտէ պուլունան էրմէնի-լէր, կէչէն բազար կիւնիւ, Տ. կարապետ քահանանն վասիթա-սըյլա, Սատրազամ հազրէթլերի-նէ պիր իսթիտա թագտիմ իթ-միշլեր, վէ ճանիպի սէտարէթէ-նահիտէն, տերհալ Սիվաս վալի-սինէ էվամիրի լազմէ իրսալ գը-լընմըշ տըր։

—

... Խմբագիր,

Ըստ խնդրանաց Թպիս աղնիւ հասարակութեան Պրուսայու ա-ռաջնորդ Դերապատիւ Բարթու-ղիմէոս Սրբազան հայրը յառաջի-կայ կիւրակէ առաւօտ որ է հոկ. 29, Թպիս Ս. Եկեղեցին Ս. ան-մահ Պատարագ պիտի մատուցա-նէ հոգեւորապէս մխիթարելով զժողովուրդը ազգու յորդորանօք. ուստի 'ի գիտութիւն բարեպաշտ հասարակութեան խնդրեմք ներ-կայս յառաջիկայ մի քանի թեր-թերնուդ մէջ հիւրնկալել բարե-հաճիք։

Մնամք ամենայն յարգանօք

'ի Դիմաց Թպ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Մ. Ա. Փանոսեան Մ. Կէորկեան

78 Հոկտ. 29

Կէտիկ-բաշա։

ԻԼԱՆԱԹ

—

Իճրա ճէրիկինդէն.

Սարրաֆ Գօսթանթինին պա իլամ մահքիւմիւնպիհ մանթուպու օլան մէպալիզի մալիւմէնին թէս-վիեէսի ըրմնընտա ֆիւրուխթու մահքիւմ օլան Զատրրճը Ահմէտ Զէլէպի մահալլէսինտէ Արայըճը սօգաղընտա 1 նումէրօլու պիր պապ տիւքքեան իլէ, Պալի բաշա ճատտէսինտէ քեային 106 վէ 108 վէ 104 նումէրօլար իլէ մուրագ-գամ 3 պապ մէնզիլ վէ երինէ Ա-րայըճը սօգաղընտա վագի 3 նու-մէրօլու պիր պապ տիւքքեան, պունտան մուգատտէմ մէզատա վիրիլէրէք 920 լիրայա չըգարը-նա վէ չէհրի զիլգատէնին 30նճը կիւնիւ պէր միճիպի նիզամ գա-բարը մուվագգաթը վիրիլէճէյինէ վէ անտէն սօնրա 31 կիւն զար-ֆընտա 100 տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ զամմ վուգու պուլմա-

տարը Թագտիրտէ Թալիպի էօհ-տէսինէ ֆէրաղը իճրա իտիլէճէ-եինէ պինտէն, էմլաքը մէզքիւ-ըէեէ պէեան իտիլէն պէտէլտէն զիատէեէ Թալիպ պուլունտուղու հալտէ, եէվմի մէզքիւրէ տէկին իճրա ճէմիեէթինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

10 զիլգատէ, 95.

—

Բուսումաթ էմանէթի ճէլէլէնդէն.

Բուսումաթ էմանէթի ագլամը իլէ Տէրսաատէթ կէօմրիւքլերի-նին 95 սէնէսի գույուտի իչիւն իմալընա լուզում կէօրիւնէն 7280 գրթա տէֆթիրին օլ պապտէ թանզիմ օլունան միւնագասա բու-սուլասընտա մուհարրեր շէրայի-թէ թէվֆիգէն իմալ իտիլէք վէ էսանը թէզ արրուր իտէճէք ֆի-եաթը իւզէրինտէն սիմ մէճիտիյէ 20 զրշ. հիսապը իլէ վիրիլէք իւզրէ, ճէմիյէթը բուսումիյէ տայ-բէսինտէ միւնագասասը իճրա օ-լունմագտա օլուպ, իշպու շէհրի թըշ. էվվէլին 30նճու բազար իր-թէսի կիւնիւ ախշամը սաաթ 10 տա գարարը գաթիսի վիրիլէճէ-յինտէն, պունլարընը իմալընա թա-լիպ օլաճագլարընը, եէվմի մէզ-պուր ախշամընա տէկին ճէմիեէ-թի մէզքիւրեեէ պիլմիւրաճաա, շէրայիթի միւնագասաեը էօյրէ-նիպ, օնա կէօրէ միւնագասայա կիրիշմէլէրի լազմ կէլճէճէեի ի-լան օլունուր։

26 թըշ. էվ. 94

—

Մ. Ա. Հարէնց է Գոմբանի իմ-զալը 2 գրթա աշըդ պօնօ 1878 Հոկտ. 30/12 թարիխլէ միվէրրէի թահթը միւնազասատա օլտուղուն-տան, պունլարընն հիչ պիր քիմսէ թարաֆրընտան գապուլ եախօտ սգօնթօ օլունմամասը Մ. Ա. Հա-րէնց է Գոմբանի թարաֆրընտան իլան օլունուր։ Պու պօնօլարընն պիրի 1500 լիրալըգ օլուպ, 13 կիւն վատէ իլէ, վէ միկէրի 2500 լիրալըգ օլուպ, 71 կիւն վատէ իլէ։ 6—2

Սահիպ էրիէղ
Ա. ՄԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՊԱԱՅԸ ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԹԵԱՐ
Պոլիս Այ ֆոգոթէ Ն՝. 8.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

—

ԷՎՐՕՊԱՅԻ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 7 Թըշրինի սանի

Ինկիլ. էհսամը Ինկ. Լիր.		95 3/4
Օսմ. էհսամը աչըլը		11
» » գաբանտը		11
Իսթիգրազ	65	14 3/8
»	69	14 1/8
»	71	52 1/8
»	72	20 3/4
»	73	12
Օսմանլը պանգասը		8 1/8
Ռուսիա իսթիգրազը		81
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		-

Բարիզ, 7 Թըշրինի սանի

Ֆրանս. էհ. 3 % Ֆր.		78–40
» » 5		112-30
Օսմ. էհսամը աչըլը		11-15
» » գաբանտը		11-20
Իսթիգրազ	65 Ֆր.	75–
»	69	72–50
»	73	61–25
Օսմանլը պանգասը		467–50
Ռուսիի չըմէնտըֆէրի		42–75
Թալիա էհսամը		73–30
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ		25–21

Վիէննա, 7 Թըշրինի սանի

Աֆիօ ֆիորին	–
Ռուսիի չըմէնտըֆէրի	–

ԶԱՎԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.		12– 2
Պու սապահ 27 թըշ. էվ. աչըլ.		11–38
Իսթիգ. 63 Մ ութօն)	6 % Ֆ	64–
» 65 »	6 % Ֆ.	67–
» 69 (Բինայ.)	6	64–
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)		20–
» 73	6 % Ֆ.	58–
Ռումէլի չըմէնտըֆէր	3	41–20
Ագճէ ֆայիզի	%	10–

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	4-35
Ցատմպօլ պանգասը	6- 6
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-28
Թրամվայ	1-50

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 զրշտան		Ղ. Փր
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը		106-31
Մէթալիք	»	120–
Պազըր	»	179–
Գայմէ	»	337–20
Ինկիլիզ լիրասը		109– 20
Ֆրանսըզ ալթունու		87–20
Բօլ		89–10
Գրիվից ալթունու		51– 10